

รายงานสถานการณ์น้ำ

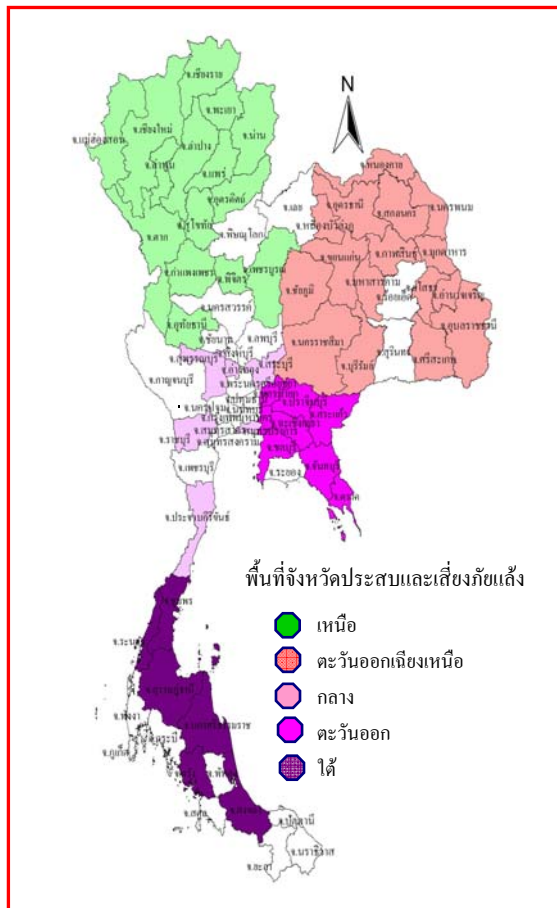
ศูนย์ป้องกันวิกฤติน้ำ กรมทรัพยากรน้ำ

วันอังคารที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2550

www.dwr.go.th

สภาวะอากาศ ในช่วงวันที่ 6-8 มีนาคม 2550 ความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังค่อนข้างแรงจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยตอนบน ในขณะที่บริเวณประเทศไทยตอนบนมีอากาศร้อนหลายพื้นที่ ลักษณะเช่นนี้จะทำให้เกิดพายุฤดูร้อน โดยมีพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรงและมีลูกเห็บตกเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ โดยจะเริ่มในภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน ส่วนภาคตะวันออก ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานคร และภาคเหนือจะได้รับผลกระทบในระยะต่อไป จึงขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระมัดระวังอันตรายจากพายุฤดูร้อน โดยดูแลบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง และป้ายโฆษณาให้มั่นคงแข็งแรง และไม่ควรถ่ายเครื่องประดับที่เป็นโลหะนำไฟฟ้าในขณะที่อยู่ในที่โล่งแจ้งขณะที่มีพายุฝนฟ้าคะนอง เพื่อป้องกันฟ้าผ่าในช่วงเวลาดังกล่าว

เหตุการณ์

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงมหาดไทย รายงานว่า ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 จนถึงเมื่อวานนี้ มีพื้นที่ประสบภัยแล้งทั่วประเทศ รวม 46 จังหวัด มีราษฎรเดือดร้อน 6,054,96 คน

จ.อุบลราชธานี สำนักงานชลประทานที่ 7 ประชุมแผนจัดการน้ำช่วงหน้าแล้ง ในเขต 5 จังหวัดอีสาน ประกาศ 28 อำเภอ 264 ตำบล 2,313 หมู่บ้านเป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งรุนแรง เหตุอยู่นอกเขตชลประทาน

กรมพัฒนาที่ดินใช้ข้อมูลดาวเทียมวิเคราะห์ภัยแล้งอธิบดีกรมพัฒนาที่ดินเปิดเผยถึงสถานการณ์ภัยแล้งว่า ทำให้สามารถประเมินได้ว่าจะมีพื้นที่ใดบ้างที่มีโอกาสเกิดสภาวะความแห้งแล้ง ซึ่งกรมฯ ได้จัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเกิดสภาวะความแห้งแล้งในปี 2550 ไว้เรียบร้อยแล้ว

ผอ.สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 5 จ.นครราชสีมา เตือนเกษตรกรรับมือวิกฤติภัยแล้งเริ่มระอุเกิดเร็วขึ้นกว่าทุกปีชี้วางแผนดูแลพืชผล

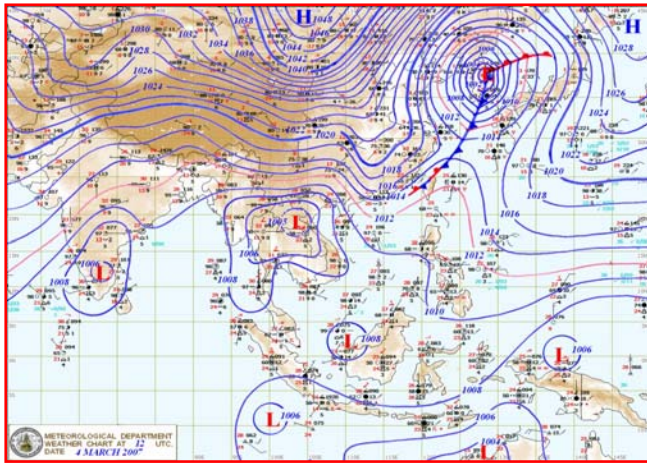
บทความ ภาวะร้อน-แล้ง วิกฤติชีวิต...ธรรมชาติ

การช่วยเหลือ

ปริมาณน้ำฝนรายวัน

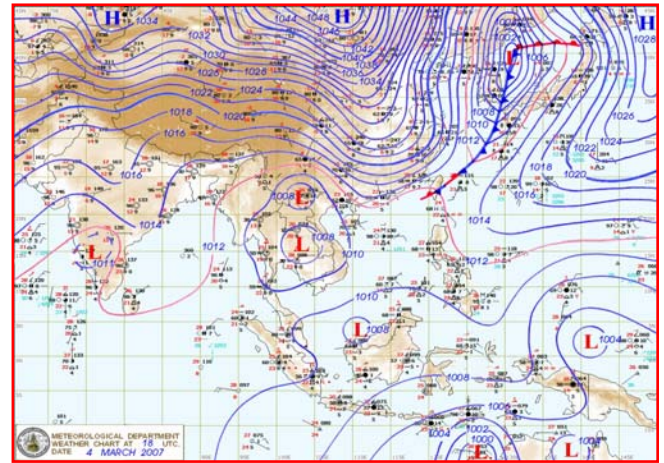
จังหวัด	27 ก.พ. 50	28 ก.พ. 50	1 มี.ค. 50	2 มี.ค. 50	3 มี.ค. 50	4 มี.ค. 50
สุราษฎร์ธานี	-	-	-	-	-	-
นครศรีธรรมราช	-	2.2	1.2	-	-	-
สงขลา	0.05	-	-	-	-	-
พัทลุง	-	-	-	-	-	-
นราธิวาส	-	-	-	-	-	-

แผนที่อากาศผิวพื้น

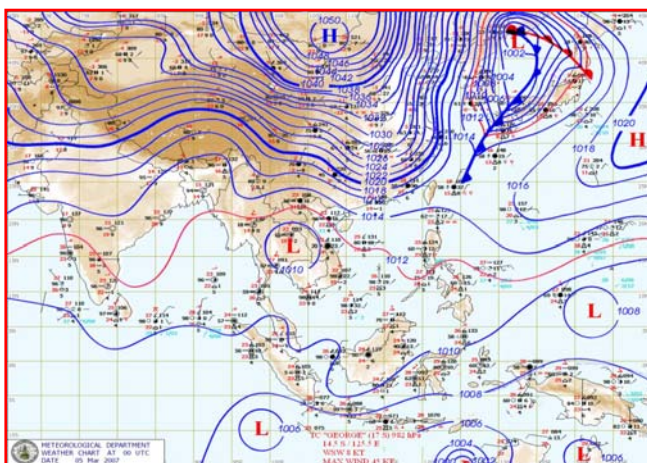
4 มี.ค. 50 เวลา 19:00 น.

1

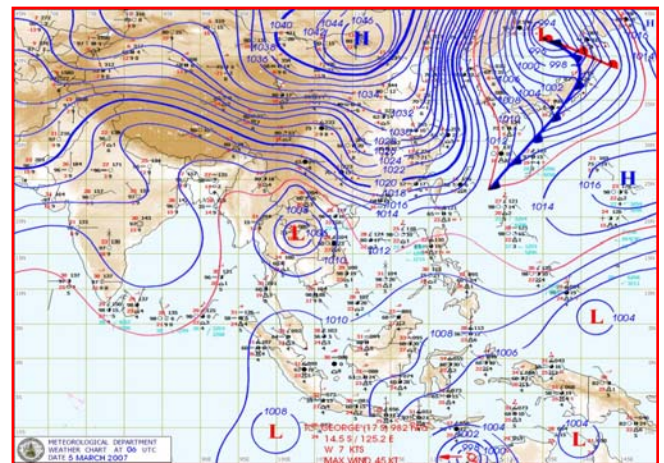
5 มี.ค. 50 เวลา 01:00 น.

2

5 มี.ค.50 เวลา 07:00 น.

3

5 มี.ค.50 เวลา 13:00 น.

4

ปก.เผยมีพื้นที่ประสบภัยแล้ง 46 จว. เดือดร้อนกว่า 6 ล้านคน

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (ปภ.) กระทรวงมหาดไทย รายงานว่า ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2549 จนถึงเมื่อวานนี้ (4 มิ.ย.50) มีพื้นที่ประสบภัยแล้งทั่วประเทศ รวม 46 จังหวัด มีราษฎรเดือดร้อน 6,054,96 คน จาก 1,619,197 ครัวเรือน พื้นที่การเกษตรได้รับผลกระทบ 627,797 ไร่ โดยรัฐบาลอนุมัติงบประมาณช่วยเหลือไปแล้ว 263,833,658 บาท เพื่อนำไปจัดหาน้ำการเกษตรให้แก่ราษฎรในพื้นที่ประสบภัย

ขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย สั่งการให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่ประสบภัย ประสานความร่วมมือกับทุกฝ่ายเร่งแก้ปัญหาบรรเทาทุกข์ให้กับราษฎร

กรมชลประทานประกาศ 25 อำเภอใน 5 จว. อีสาน แล้งรุนแรง

อุบลราชธานี - สำนักงานชลประทานที่ 7 อุบลราชธานี ประชุมแผนจัดการน้ำช่วงหน้าแล้งในเขต 5 จังหวัดอีสาน ประกาศ 28 อำเภอ 264 ตำบล 2,313 หมู่บ้าน เป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งรุนแรง เหตุอยู่นอกเขตชลประทาน วอนประชาชนร่วมกันใช้น้ำอย่างรู้คุณค่าตามแผนจัดการน้ำอย่างเคร่งครัด

เมื่อเร็ว ๆ นี้ สำนักงานชลประทานที่ 7 จังหวัดอุบลราชธานี จัดประชุมสรุปแผนการบริหารจัดการน้ำในฤดูแล้งปี 2550 โดยมีนายสามารถ โชคคณาพิทักษ์ อธิบดีกรมชลประทาน พร้อมคณะกรรมการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนใต้ ประกอบด้วย จ.ยโสธร อ.นาจเจริญ มุกดาหาร นครพนม และอุบลราชธานี ร่วมประชุมแนวทางการจัดการน้ำในช่วงหน้าแล้งในพื้นที่รับผิดชอบ

สำหรับระดับน้ำในเขื่อนสิรินธร ซึ่งเป็นอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่สุดในจ.อุบลราชธานี มีปริมาณความจุน้ำ 1,459 ล้านลูกบาศก์เมตร จากปริมาณความจุในระดับการกักเก็บ 1,966 ล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งเป็นระดับน้ำที่มากกว่าปริมาณน้ำในช่วงเดียวกันของปีที่แล้วถึง 57 ล้านลูกบาศก์เมตร

ส่วนอ่างเก็บน้ำขนาดกลางอีก 45 แห่ง ซึ่งมีความสามารถเก็บกักน้ำได้รวมกัน 321 ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะนี้มีปริมาณน้ำเหลืออยู่ 222 ล้านลูกบาศก์เมตร จึงมีปริมาณน้ำเพียงพอใช้จัดสรรในการบริโภคอุปโภค รวมทั้งจัดสรรให้พื้นที่ใช้เพาะปลูกพืชฤดูแล้งในเขตชลประทานที่ได้กำหนดไว้ทั้งสิ้น 58,558 ล้านไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ใช้ปลูกข้าว 36,060 ล้านไร่ พืชผักพืชไร่อีก 19,883 ล้านไร่

ยกเว้นในพื้นที่โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาโดมน้อย จ.อุบลราชธานี ซึ่งมีการปลูกข้าวนาปรังเกินกว่าที่กำหนดไว้จำนวน 40,922 ไร่ เป็น 53,331 ไร่ โดยเกินกว่าเป้าหมายไปราว 30เปอร์เซ็นต์ แต่ได้มีการประสานขอความช่วยเหลือจัดสรรน้ำจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ไปให้เพิ่มเติมแล้ว

สำหรับการประกาศให้พื้นที่ใน 5 จังหวัดอีสานใต้ จำนวน 28 อำเภอ 264 ตำบล 2,313 หมู่บ้าน เป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งรุนแรง เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่นอกเขตชลประทาน แต่สำนักงานชลประทานได้ส่งรถบรรทุกน้ำไปช่วยเหลือพื้นที่ที่ประสบปัญหาภัยแล้งใน จ.อุบลราชธานี และอำนาจเจริญ จำนวน 84,000 ลิตร โดยเกษตรกรที่ประสบปัญหาภัยแล้งและยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ สามารถแจ้งขอรับความช่วยเหลือได้จากสำนักงานชลประทานในจังหวัด

นายสามารถ โชคคณาพิทักษ์ อธิบดีกรมชลประทาน กล่าวว่า การแก้ไขปัญหาขาดแคลนน้ำ ทุกฝ่ายต้องช่วยกันใช้น้ำอย่างประหยัด โดยเฉพาะเกษตรกรที่ปลูกพืชฤดูแล้ง ต้องปฏิบัติตามแผนการจัดสรรน้ำอย่าง

เครื่องครัด เกษตรกรและประชาชนที่ใช้น้ำต้องร่วมกันใช้น้ำตามแผนที่วางไว้ เช่น บางพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำน้อย ควรปลูกพืชอายุสั้นที่ใช้น้ำน้อย เพื่อหลีกเลี่ยงความเสียหายที่อาจเกิดกับผลผลิต

ใช้ข้อมูลดาวเทียมวิเคราะห์ภัยแล้ง

นายชัยวัฒน์ ลิทธิสุขย์ อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน เปิดเผยถึงสถานการณ์ภัยแล้งว่า ปีนี้มีการคาดการณ์ว่าภัยแล้งของไทยจะรุนแรงเพิ่มขึ้น เนื่องจากสภาพอากาศค่อนข้างร้อนและฝนที่ตกลงมามีปริมาณน้อย ทำให้สามารถประเมินได้ว่าจะมีพื้นที่ใดบ้างที่มีโอกาสเกิดสภาวะความแห้งแล้ง ซึ่งกรมฯ ได้จัดทำแผนที่แสดงพื้นที่ที่มีศักยภาพในการเกิดสภาวะความแห้งแล้งในปี 2550 ไว้เรียบร้อยแล้ว โดยใช้ปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญได้แก่ ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย พื้นที่ชลประทาน ความสามารถในการอุ้มน้ำของดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน และข้อมูลของพื้นที่ที่มีประวัติเกิดภาวะแล้งซ้ำซาก นำมาวิเคราะห์ด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ซึ่งข้อมูลในแผนที่นี้ได้มาจากภาพถ่ายดาวเทียมร่วมกับการวิเคราะห์จากปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ทำให้มีความแม่นยำไม่น้อยกว่า 80% ผู้สนใจสามารถเข้ามาดูข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ของกรมพัฒนาที่ดิน www.1dd.go.th/web_irw/ ที่มีการอัพเดทข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีการเตือนภัยล่วงหน้าว่าพื้นที่ใดมีโอกาสได้รับผลกระทบจากสภาวะภัยแล้งบ้าง ทำให้เกษตรกรและประชาชนสามารถเตรียมตัวรับมือกับสถานการณ์ล่วงหน้า เป็นการช่วยลดความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นได้อีกทางหนึ่ง.

เตือนเกษตรกรรับมือวิกฤติภัยแล้งเริ่มระอุเกิดเร็วขึ้นกว่าทุกปีจี้วางแผนดูแลพืชผล

นายอุดม ลิทธิเดช ผอ.สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเขต 5 จ.นครราชสีมา เปิดเผยว่า ขณะนี้สภาพอากาศในหลายพื้นที่ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความแปรปรวนค่อนข้างสูง การเพาะปลูกการเกษตรในช่วงเวลานี้อาจจะได้รับความเสียหายบางส่วน เนื่องจากปริมาณน้ำมีไม่เพียงพอต่อการเจริญเติบโตของพืช โดยเฉพาะข้าวนาปรังและพืชไร่บางชนิดที่ต้องการปริมาณน้ำในช่วงของการออกดอกและแตกกอ เพราะพืชมีความต้องการใช้น้ำในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้น แต่ในภาวะปัจจุบันปริมาณน้ำมีจำนวนลดน้อยลง และมีแนวโน้มว่าปีนี้จะเกิดภัยแล้งเร็วขึ้นกว่าทุกปี

ทั้งนี้ภัยแล้งโดยทั่วๆ ไปมักจะเกิดขึ้น 2 ช่วง ช่วงแรกคือ ฤดูหนาวระหว่างเดือนต.ค.-ก.พ. ต่อเนื่องไปจนถึงฤดูร้อน และอีกช่วงหนึ่งคือ ฤดูฝนระหว่างเดือนพ.ค.-ต.ค. ซึ่งในช่วงของกลางฤดูฝนประมาณ มิ.ย.-ก.ค. อาจเกิดความแห้งแล้งเนื่องจากฝนตกทิ้งช่วงเกิดขึ้นประมาณ 1-2 สัปดาห์ หรืออาจถึง 1 เดือน ปริมาณฝนในช่วงนี้จะลดลง ซึ่งมีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการเพาะปลูกพืช ทำให้พืชขาดน้ำ เหี่ยวเฉาและตายไปในที่สุด

นายอุดม กล่าวเพิ่มเติมว่า ขอเตือนเกษตรกรให้เตรียมรับมือกับภัยแล้งที่จะเกิดขึ้นในปีนี้ ทั้งทางด้านการอุปโภคบริโภค รวมทั้งด้านการเกษตรด้วย โดยขอให้เกษตรกรพิจารณาเพาะปลูกพืชที่ใช้น้ำน้อย ในท้องที่ที่คาดว่ามีความพอเพียงตลอดช่วงฤดูปลูก เพื่อให้ปริมาณน้ำมีเพียงพอต่อความต้องการของประชาชน ในพื้นที่

ภาวะร้อน-แล้ง วิกฤติชีวิต...ธรรมชาติ!!

เพียงแค่ปลายฝนต้นหนาว ก็ทำเอาหลายพื้นที่หลายจังหวัดถูกประกาศให้เป็นพื้นที่ประสบภัยแล้งกันแล้วหลายแห่ง ชีร์สว่าไรต์วันอาทิตย์ ประจำเดือนมีนาคม ขอเกาะกระแสนำเสนอเรื่อง ราวความเคลื่อนไหว

ที่มาและสาเหตุการเกิดภาวะภัยแล้ง การทำฝนเทียมด้วยเครื่องบิน การฉีดยาฆ่าแมลง การเผาไหม้ป่า ปิดท้ายด้วยโรคหน้าร้อนที่พึงระวัง เรียงรายให้อ่านกันจุใจเพื่อเป็นความรู้ และแนวทางปฏิบัติตนบรรเทาความเดือดร้อน

เริ่มกันที่นิยามของภัยแล้งที่ต้องเจอเจอกันเป็นประจำทุกปี ภัยแล้ง คือ ภัยธรรมชาติที่เกิดจากสภาพอากาศที่แห้งแล้งผิดปกติ หรือการขาดน้ำเป็นเวลานาน จนก่อให้เกิดการเสียชีวิต ปากแห้ง น้ำดื่ม และได้น้ำดื่มต่ำกว่าปกติ เกิดความแห้งแล้งอย่างรุนแรงต่อพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ และสร้างความเสียหายต่อพืชผลทางการเกษตร

สาเหตุของการเกิดภัยแล้ง เป็นที่ทราบกันดีว่า เกิดขึ้นทั้ง โดยธรรมชาติ และการกระทำของมนุษย์ การเปลี่ยนแปลงอุณหภูมิโลก การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ความผิดปกติของตำแหน่งร่องมรสุม การเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำทะเล รวมถึงภัยธรรมชาติประเภทภัยแล้ง และแผ่นดินไหว ล้วนเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้เกิดภาวะความร้อน และความแห้งแล้ง บวกรวมกับการกระทำของมนุษย์ อันเป็น ผลมาจากการเจริญพัฒนาด้านอุตสาหกรรม การเผาทำลายพลาสติก ทำลายชั้น โอโซน ผลกระทบของภาวะเรือนกระจกที่เกิดจากก๊าซบางชนิด เช่น ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์, มีเทน ลอยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศจนหนาแน่นขึ้น ก่อให้เกิดความร้อน สะสมในอากาศและอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญอันเป็นสาเหตุหลัก ที่ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนและความแห้งแล้งรุนแรง นั่นก็คือ การตัดไม้ทำลายป่า อันเกิดจากฝีมือและความเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัวของมนุษย์ ล้วน ๆ

ภัยแล้งในประเทศไทย ส่วนใหญ่มักเกิดจากฝนแล้งและฝนทิ้งช่วง ซึ่งฝนแล้งเป็นภาวะปริมาณฝนที่ตกน้อยกว่าปกติ หรือฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล ส่วนฝนทิ้งช่วง หมายถึง ช่วงที่มีปริมาณฝนตกไม่ถึงวัน ละ 1 มิลลิเมตร ติดต่อกันเกิน 15 วัน ในช่วงฤดูฝน เดือนที่มีโอกาสเกิดฝนทิ้งช่วงสูง คือ เดือนมิถุนายน และ กรกฎาคม

ช่วงเวลาการเกิดภัยแล้งในประเทศไทยจะเกิดขึ้นได้ 2 ช่วง ด้วยกัน ได้แก่ ช่วงฤดูหนาวต่อเนื่องถึงฤดูร้อน เริ่มจากครึ่งเดือนหลังของเดือนตุลาคมเป็นต้นไป บริเวณประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลางและภาคตะวันออก) จะมีปริมาณฝนลดลงเป็นลำดับ ซึ่งในฤดูร้อน ฝนที่ตกจะเกิดจากพายุฝนฟ้าคะนอง ภัยแล้งลักษณะนี้จะเกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี

อีกช่วงเวลาหนึ่งคือ ช่วงกลางฤดูฝน ประมาณปลายเดือนมิถุนายนถึงเดือนกรกฎาคม จะมีฝนทิ้งช่วงเกิดขึ้น ภัยแล้ง ลักษณะนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะท้องถิ่น หรือบางบริเวณ บางครั้งอาจครอบคลุมพื้นที่เป็นบริเวณกว้างเกือบทั่วประเทศ โดยพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากภัยแล้งของประเทศไทย ส่วนใหญ่มักได้แก่ บริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เพราะเป็นบริเวณที่อิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เข้าไปไม่ถึง ขณะเดียวกันหากปีใดไม่มีพายุหมุนเขตร้อนเคลื่อนผ่านในแนวดังกล่าวยิ่งก่อให้เกิดภัยแล้งรุนแรงมากขึ้น

ปัญหาภัยแล้งและสภาพ ภูมิอากาศที่ร้อนจัดที่เกิดขึ้นเป็นประจำทุกปี มักส่งผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน ตั้งแต่การประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ผลกระทบจากภัยแล้งทำให้พื้นดินขาดความชุ่มชื้น พืชขาดน้ำ ชะงักการเจริญเติบโต ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพต่ำ ปริมาณผลผลิตลดลง ทำให้ได้รับผลตอบแทนที่น้อยลง รวมถึงผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย เกิด

ความขัดแย้งในการใช้น้ำ การจัดการคุณภาพชีวิตลดลง นอกจากนี้ยังส่งผลต่อภาวะความเจ็บป่วยของร่างกาย เกิดภาวะหงุดหงิดง่าย นำไปสู่ปัญหาความเครียด บั่นทอนสุขภาพ

ไม่เพียงเท่านั้น ในด้านสิ่งแวดล้อมก็ทำให้เกิดผลเสีย ต่อการดำรงชีวิตของพืชและสัตว์มากมาย ตั้งแต่การขาดแคลนน้ำที่ส่งผลให้เกิดโรคกับสัตว์ การสูญเสียความหลากหลายของสายพันธุ์ รวมถึงการส่งผลกระทบทำให้ระดับและปริมาณน้ำในพื้นที่ชุ่มน้ำลดลง ความเค็มของน้ำเปลี่ยนแปลง ระดับน้ำในดินเปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดการกัดเซาะของดิน เกิดไฟป่าเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพอากาศและการสูญเสียทัศนียภาพ เป็นต้น

การแก้ไขปัญหามาตรฐาน-แล้ง สามารถทำได้หลากหลายวิธี ทั้งในการแก้ปัญหาระยะสั้น ได้แก่ การนำน้ำไปแจกจ่ายให้กับประชาชนเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน การสร้างศูนย์จ่ายน้ำ การขุดเจาะน้ำบาดาล รวมไปถึงการจัดทำฝนเทียม

ส่วนการแก้ไขปัญหาระยะยาว สามารถทำได้โดยการพัฒนาลุ่มน้ำ การสร้างเขื่อน สร้างฝาย ขุดลอกแหล่งน้ำ และประการสำคัญที่สุด ที่ต้องอาศัยการร่วมแรงร่วมใจของพวกเรา ทุกคนก็คือ การช่วยกันปลูกป่า และรักษาผืนป่าให้คงความอุดมสมบูรณ์สืบต่อไปยาวนานตลอดจนชั่วลูกชั่วหลาน ซึ่งหากทำได้ในอนาคต ปัญหาความเดือดร้อนจากภาวะความแห้งแล้งและสภาพภูมิอากาศที่ร้อนจัดก็อาจทุเลาเบาบางลงได้